

## Advies Concept Beleidskader decentralisatie AWBZ

### **Rol van de gemeente**

We gaan eerst in op de rol van de gemeente, vervolgens op de drie onderdelen waarop de gemeente wil sturen in het proces, namelijk toegang, opdrachtgeverschap en efficiency. Daarna gaan we in op de andere onderdelen van de nota: Kanteling en transformatie, financiën, communicatie en informatievoorziening. Tot slot gaan we in op twee onderwerpen die we missen: participatie en monitoring.

De gemeente geeft aan op drie knoppen te kunnen sturen. We missen hier de vierde knop die te maken heeft met de kanteling en de transformatie. De gemeente speelt ook een belangrijke rol in het realiseren van de verandering in denken en doen die nodig is om het proces te doen slagen. Het gaat dan om communicatie, versterken burgerinitiatieven, mantelzorg- en vrijwilligersbeleid. Wij zijn er van overtuigd dat alleen als ook aan die knop gedraaid wordt, de transitie van de AWBZ kan slagen. De gemeente ziet het als haar rol om in de aanloop naar 2015 en de eerste jaren daarna een sterke regie uit te voeren. Wij onderschrijven die rol als het gaat om het zorgdragen voor een goed overgangsproces en voor de levering van kwalitatief goede ondersteuning en zorg. Anderzijds vinden wij het belangrijk dat voorkomen wordt dat er nieuwe bureaucratische verhoudingen ontstaan. Dit gaat ten koste van de zorg en ten koste van innovatie.

### **Advies Rol van de Gemeente**

- ***Beschrijf in de nota expliciet hoe de gemeente denkt de burgerinitiatieven te versterken en hoe zij mantelzorg- en vrijwilligersbeleid denken vorm te geven gericht op de transitie.***

### **Toegang**

Een goede toegang is essentieel voor cliënten, of het nu gaat om laagdrempelige oplossingen in de wijk of om specialistische zorg. In het hoofdstuk over toegang staat weinig over de "vrij toegankelijke ondersteuning". Hoe worden mensen hier op een makkelijke manier naar toe geleid?

Het grootste deel van het hoofdstuk gaat over de maatwerkvoorzieningen. Er wordt een technische beschrijving gegeven van het proces van melding tot opdracht (helaas zonder monitoring, zie verderop).

Sociale wijkteams gaan een sleutelrol spelen in de transitie. Hoe zij gepositioneerd worden, welk mandaat zij krijgen, hoe zij de keukentafelgesprekken gaan voeren, hoe zij gevonden kunnen worden door burgers met een vraag, zijn dan ook essentiële vraagstukken.

Zet in op vindbaarheid door zowel burgers ('ik heb een vraag') als disciplines in de wijk om te voorkomen dat er meerdere instanties, zonder het van elkaar te weten, met een gezin bezig zijn.

Een belangrijk uitgangspunt vinden wij dat een burger met zo min mogelijk mensen te maken krijgt (één plan, één regisseur). Deskundige generalisten, onafhankelijk van de gemeente, kunnen de vraaggerichte (keukentafel-) gesprekken voeren. Ontwikkel beleid waardoor de positie van de zorgvrager bij het gesprek zo sterk mogelijk is, zodat hij een krachtige gesprekspartner wordt, die eigenaar is van zijn eigen participatieplan. Zorg voor maatwerk.

# PARTICIPATIERAAD HAARLEM

## **Advies Toegang**

- **Geef aan welke rol en plek sociale wijkteams krijgen en voorkom scheiding van vraagverheldering en toewijzing. Voorkom daarnaast dat deze bovenop de reeds bestaande zorg komt.**
- **Leid de generalisten goed op, zodat zij in de gesprekken met de zorgvrager de eigen kracht als uitgangspunt nemen. Ook dient in de opleiding aandacht gegeven te worden aan weloverwogen keuzes voor de inzet van mantelzorg en/of de basisstructuur, cq korte lijnen naar specialistische ondersteuning.**

## **Opdrachtgeverschap**

Door de nog bestaande onduidelijkheden over de transitie, wordt de marktordening nog erg opengelaten, waardoor we er nog weinig over kunnen adviseren. Als het gaat om de beoogde effecten van de marktordening dan onderschrijven wij "keuzevrijheid, innovatie en efficiëntie". Hoe de marktordening ook wordt, van belang is dat cliënten passende ondersteuning krijgen.

Wij pleiten er voor bestaande samenwerkingsverbanden te gebruiken en te sturen op samenhang en niet op concurrentie. Ook dat is een kanteling in denken.

Een beweging naar bekostigen op basis van resultaat in plaats van op basis van geleverde ondersteuning onderschrijven wij.

Om te kunnen participeren blijft een persoonsgebonden bekostiging voor sommige cliënten noodzakelijk. Het is belangrijk dat vanuit die optiek naar dit vraagstuk wordt gekeken. Het PGB geeft cliënten zeggenschap en past daarmee volledig binnen de doelstellingen van de transitie.

Van groot belang vinden wij dat er een – landelijk vergelijkbaar – kwaliteitskader komt gericht op inkoop en financiering van de zorg. Clienttevredenheid is uiteraard een van de kwaliteitseisen.

Specifiek willen wij pleiten voor een vorm van signalering ook gedurende de overgangsperiode, omdat mogelijk juist in deze periode zaken mis kunnen gaan. Een goede regeling voor klachten en bezwaren en een vertrouwenspersoon is onmisbaar.

## **Advies Opdrachtergeverschap**

- **Orden de markt op basis van de vraag van cliënten en zet in op ketensamenwerking**
- **Kijk naar persoonsgebonden bekostiging vanuit de optiek van noodzakelijke zorg en eigen regie en laat het PGB een volwaardig alternatief zijn.**
- **Stel een landelijk vergelijkbaar kwaliteitskader op**
- **Zorg voor een goede klacht- en bezwaarregeling en vertrouwenspersoon vanaf de overgangsperiode**

## **Efficiency**

Efficiency wordt als één van de drie sturingsmechanismen van de gemeente genoemd. In de nota wordt er geen apart hoofdstuk aan gewijd.

## **Advies Efficiency**

- **Concretiseer in de nota op welke wijze nu precies een efficiëncyslag gemaakt wordt. Welke voornemens leiden tot welke verbeteringen en daarmee tot welke kostenbesparing.**



# PARTICIPATIE RAAD HAARLEM

## Kanteling en transformatie

Zoals we in het begin al aangeven, vinden we kantelen en transformeren cruciaal bij de transitie. Het gaat er om dat cliënten zoveel mogelijk zelf de regie hebben, kunnen participeren en die ondersteuning krijgen die zij daarvoor nodig hebben.

De beschreven kantelingsvoorstellen zijn zorgvuldig tot stand gekomen in overleg met zorgaanbieders en cliëntenorganisaties en kunnen wij onderschrijven. We missen wel ook in dit hoofdstuk het beleid rond vrijwilligers en mantelzorgers, dat noodzakelijk is om het kantelen daadwerkelijk te kunnen realiseren. Ook het beleid rond wonen willen we hierbij expliciet noemen.

Om de kanteling en transformatie goed vorm te geven is het noodzaak dat de gemeente haar burgers goed kent. Dat zijn niet alleen de cijfers over de mensen die nu gebruik maken van de AWBZ voorzieningen, maar ook cijfers over mantelzorgers en cijfers over (potentiële) vrijwilligers. Wees niet te optimistisch over aantallen vrijwilligers en mantelzorgers, ook het creëren van een netwerk kost tijd.

In de nota als geheel, maar zeker ook bij dit hoofdstuk, missen we de verbinding met de andere decentralisaties.

### **Advies Kanteling en Transformatie**

- **Houd bij de verdere uitwerking van de kantelmogelijkheden rekening met de door aanbieders en cliënten geformuleerde aandachtspunten.**
- **Zet in op vrijwilligers(organisaties)- en mantelzorgbeleid, maar baseer verwachtingen over hun inzet op realistische cijfers.**
- **Geef aan welke samenhang er mogelijk is tussen een gekantelde en getransformeerde AWBZ en de jeugdzorg en de Participatiewet**

## Financiën

We realiseren ons dat het vragen van een eigen bijdrage noodzakelijk is. De noodzaak voor het betalen van een hogere eigen bijdrage, willen wij nader onderbouwd zien. Ook eigen bijdrage moet maatwerk zijn, waarbij we pleiten voor het vrijlaten tot maximaal 130% van het bijstandsniveau. Daarbij willen we wijzen op stapeling van eigen bijdragen en het belang van een vangnet.

Wij denken dat de transitie zelf ook geld gaat kosten, daarom vragen we ons af of de voorgestelde bezuinigingen wel te realiseren zijn. We zouden op termijn graag een transparant financieel overzicht krijgen van hoe de gelden ingezet gaan worden.

### **Advies Financiën**

- **Waarborg de financiën voor het sociale domein en houd rekening met kosten van de transitie. Calculeer risico's in.**
- **Houd rekening met de stapeling van eigen bijdrage en stel een ondergrens van inkomen vast.**

## Communicatie

Naar ons idee zijn nog weinig mensen zich bewust van de grote veranderingen die er aan komen. Een goede communicatie is hard nodig. Echter het is wel nodig dat deze boodschap voor burgers en cliënten regelmatig wordt herhaald. Om te bereiken dat deze cultuuromslag indaalt in de samenleving.

### **Advies Communicatie**

- **Beschrijf het communicatietraject voor alle betrokkenen**

# PARTICIPATIERAADHAARLEM

## Informatiedeling

Rond het organiseren van informatiedeling is nog niet veel opgenomen in de nota. Ook hierbij is het belangrijk dat cliëntvertegenwoordigers mee denken. Wij gaan ervan uit dat privacy nog uitgewerkt gaat worden en ontvangen graag t.z.t. nader informatie over dit onderwerp.

## Participatie en monitoren

We waarderen het dat cliëntenorganisaties betrokken zijn bij het meedenken over het beleid en dat wij als Participatieraad tijdig kunnen adviseren over het beleidskader. Graag zouden we in het beleidskader ook richtlijnen voor het vervolg zien. Het gaat daarbij zowel om afspraken rond medezeggenschap bij zorgaanbieders en advisering door de Participatieraad, als om de inbreng van burgers.

Tot slot gaat het ook om het monitoren van de transitie. Het is wenselijk dat de gevolgen van de decentralisatie gevolgd worden. Signaleren en evalueren op thema's die voor cliënten belangrijk zijn, zoals eigen regie, kwaliteit en bejegening. De Participatieraad verneemt graag over de opzet van zo'n systeem en over hoe om te gaan met de uitkomsten.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Advies Participatie en monitoren</b>                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"><li>• Geef aan hoe cliënten(organisaties) en de Participatieraad in het vervolgtraject betrokken worden.</li><li>• Geef aan hoe de monitoring van de transitie plaats zal vinden met aandacht voor cliënten die dreigen tussen wal en het schip te vallen</li></ul> |



## Rol Achmea

Werk haar rol uit in het gehele proces, kom daarin tot een concreet voortel en onderzoek de marktwerking. Wij vragen ons als Participatieraad af of het in zee gaan met één partij wenselijk is.

### Toelichting bij advies concept beleidskader *Samen Voor Jeugd (SVJ)*

Op 5 november 2013 heeft de Participatieraad het verzoek ontvangen van het college van B & W van de gemeente Haarlem om advies uit te brengen over het concept beleidskader Transitie Jeugdzorg (Samen Voor Jeugd).

De Participatieraad Haarlem heeft een werkgroep ingesteld die ter voorbereiding de volgende stukken heeft bestudeerd:

1. Transitiearrangement Zorg voor jeugd/ Regionale samenwerking Zuid Kennemerland, 29-10-2013 Liesbeth van den Bos (red.)
2. Samen voor Jeugd, PowerPoint presentatie Liesbeth van den Bos 5-11-2013
3. Concept beleidskader Samen Voor Jeugd, versie 20-11-2013
4. Bovenregionale input voor de lokale beleidskaders transitie jeugdzorg
5. Eindrapportage Transitiecommissie Stelselwijziging Jeugd 12-11-2013

Op 5 november 2013 heeft projectleider Liesbeth van den Bos op de plenaire openbare vergadering van de Participatieraad een nadere toelichting gegeven op beleidsvoornemens en planning voor de transitie jeugdzorg. Het lokale concept van de beleidsnota van de gemeente Haarlem voor de Transitie Jeugdzorg was toen nog niet beschikbaar. Tijdens deze bijeenkomst werden enkele vragen gesteld:

- a. Hoe is de inbreng geregeld van de politie?
- b. Hoe is de inbreng geregeld van de wijkraden?
- c. Hoe zit het met de privacybescherming van de cliënten bij de informatie-uitwisseling tussen de hulpverleners?

We verzoeken het college van B & W deze vragen mee te nemen te nemen in de reactie op het advies.

In het vervolg op de plenaire vergadering van de Participatieraad heeft de werkgroep die het advies over het beleidskader voorbereid, overleg gehad met Marijke Schouten en Chantal van Liefland (beleidsadviseurs Jeugd).

Na dit overleg heeft de werkgroep de eerste versie van de concept beleidsnota ontvangen op 13 november 2013.

Er is een tweede gewijzigde conceptversie ontvangen op 20 november 2013.

Ter afronding van de voorbereiding heeft de werkgroep deelgenomen aan een door de gemeente Haarlem georganiseerde bijeenkomst met ervaringsdeskundigen uit de jeugdzorg op 25 november 2013.

Het hiernavolgende advies volgt in grote lijnen de hoofdstukken indeling van het concept beleidskader Samen Voor Jeugd (SVJ). Per advies wordt verwezen naar de pagina waar het advies betrekking op heeft. In enkele gevallen wordt ook verwezen naar passages in de nota Transitiearrangement Zorg voor Jeugd (TZvJ).

Uitgangspunten bij het advies zijn de continuïteit van de zorg en de daarmee samenhangende zorginfrastructuur.

Namens de werkgroep Advies Transitie Jeugdzorg van de Participatieraad Haarlem



## **A. Centra voor jeugd en gezin als basis**

### **1. Indeling CJG-gebieden (SVJ p. 4)**

Er wordt geen nadere motivatie gegeven voor de keuze van de gebiedsindeling van de Centra voor Jeugd en Gezin. De omvang verschilt aanzienlijk wat betreft het aantal jongeren per CJG-gebied. Dit heeft gevolgen voor de capaciteit van het CJG in het betreffende gebied. Dit roept de vraag op of er sprake is van een ondergrens voor de capaciteit van een CJG om de taken op een kwalitatief verantwoord niveau te kunnen uitvoeren.

**Advies:**

*Maak inzichtelijk wat de motivatie en gevolgen zijn van de voorgestelde gebiedsindeling.*

### **2. Taken en bevoegdheden CJG coaches (p. 22)**

De CJG coaches krijgen een centrale rol in de uitvoering van de jeugdzorg. Een volledig overzicht van de taken en bevoegdheden ontbreekt. Hierdoor is niet goed te beoordelen in hoeverre er sprake is van conflicterende taken en bevoegdheden. Daarbij kan gedacht worden aan het spanningsveld tussen kostenbewust werken, indicatiestelling en de rol in de toeleiding naar specialistische hulp. Ook valt niet te beoordelen of het takenpakket wat betreft werkbelasting uitvoerbaar is.

**Advies:**

*Maak de taken en bevoegdheden van de CJG coaches inzichtelijk en zorg voor een realistisch takenpakket.*

### **3. Capaciteit en inzet CJG coaches (p. 25)**

Er staan geen eenduidige criteria opgenomen in het beleidskader op basis waarvan de capaciteit en inzet van CJG coaches per werkgebied wordt bepaald.

**Advies:**

*Stel eenduidige criteria op waarmee capaciteit en inzet voor de afzonderlijke CJG-gebieden kan worden vastgesteld.*

### **4. Ondersteuning en aansturing CJG coaches (SVJ p. 25)**

De CJG coaches zijn (gedeeltelijk) gedetacheerd bij de gemeente Haarlem en formeel in dienst bij 5 instellingen. De aansturing en ondersteuning wordt door de gemeente Haarlem verzorgd. Voorgesteld wordt om het samenwerkingsverband te continueren en nader te onderzoeken welke samenwerkingsvorm daarbij het meest geëigend is. Kiezen voor een samenwerkingsverband brengt risico's met zich mee. Er blijft sprake van 'bloedgroepen'. Dit kan op instelling- en uitvoeringsniveau belangentegenstellingen met zich meebrengen. Ook kan het leiden tot extra kosten en stroperigheid in besluitvorming vanwege overleg en afstemming met de detacherende organisaties.

**Advies:**

*Kies voor een eenduidige structuur in aansturing en ondersteuning van de CJG coaches.*

## **B. (Boven)regionale samenwerking**

### **5. Opdrachtgeverschap (SVJ p. 5)**

In de nota worden in het kader van opdrachtgeverschap drie vormen van (boven)regionale samenwerking genoemd. Het valt daarbij op dat de samenwerking zich niet alleen richt op de regio's IJmond en Zuid-Kennemerland, maar ook op de gemeente Haarlemmermeer. In de afspraken bevindt deze gemeente zich in een uitzonderingspositie. Wat betreft de voorbereiding op de transitie loopt deze gemeente achter ten opzichte van IJmond en Zuid Kennemerland zo blijkt uit de rapportage van de Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd. Onduidelijk is wat de toegevoegde waarde is van samenwerking met de gemeente Haarlemmermeer.

**Advies:**

*Onderbouw nut en noodzaak van de samenwerking met de gemeente Haarlemmermeer.*

### **6. Gezamenlijke inkoop (SVJ p. 5; TZvJ p. 14)**

De gezamenlijke inkoop met de gemeenten in Zuid Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer staat in algemene bewoordingen beschreven en wordt niet nader uitgewerkt. In het belang van de continuïteit van de zorg en de zorginfrastructuur is het zaak hier snel duidelijk in te verschaffen.

**Advies:**

*Zorg dit jaar (2013) voor afspraken met de samenwerkende gemeenten over een gezamenlijk inkoopbeleid.*

## **C. Uitgangspunten beleidskader**

### **7. Continuïteit zorg vanuit cliënt en vanuit instellingen (SVJ p.18; TZvJ p.3)**

In de nota wordt als uitgangspunt genomen dat de continuïteit van de zorg wordt beredeneerd vanuit de cliënt. Tegelijkertijd wordt het belang van de instellingen benadrukt. Er wordt niet nader toegelicht wat dit concreet betekent.

**Advies:**

*Maak concreet hoe de belangen van de cliënten en de instellingen zich tot elkaar verhouden.*

### **8. Beperking eigen kracht conferenties en gebruik eigen netwerken (SVJ p. 16)**

In de nota wordt er vanuit gegaan dat gezinnen /jongeren in eerste instantie problemen in eigen familiekring en/of netwerk moeten zien op te lossen. Vaak spelen er echter meer problemen. De mogelijkheden van gezinnen om zelf of samen met de omgeving problemen op te lossen kent in dit opzicht dan ook grenzen. Hetzelfde geldt voor de inzet van vrijwilligers bijvoorbeeld via BUUV. Er moet rekening worden gehouden met noodzakelijk extra ondersteuning en nazorg. In het bijzonder vragen wij verder aandacht voor de positie van allochtone gezinnen die zich soms in een maatschappelijk geïsoleerde positie bevinden.



**Advies:**

1. Houdt beleidsmatig rekening met de beperking van het uitgangspunt om problemen in eigen kring en netwerk op te lossen en neem dit als kanttekening op bij de uitgangspunten.
2. Besteed aandacht aan de soms extra kwetsbare positie van allochtone jongeren en gezinnen.

**9. Visie op rol professionals (SVJ p. 16/17)**

Bij de uitgangspunten ontbreekt een nadere visie op de rol van de professionals. Zelfstandig en autonoom opererende professionals vormen een belangrijk element om te komen tot efficiëntere en doelgerichte inzet van de middelen voor de jeugdzorg.

**Advies:**

Neem een aanvullende bepaling op bij de uitgangspunten over het belang van professionele autonomie en bepaal de criteria waarbinnen deze professionals zich kunnen bewegen.

## **D. Vernieuwing en uitvoering in de zorg**

**10. Multifocale trajecten (SVJ. P 24; TZvJ p. 13)**

Er is gestart met het ontwikkelen van pilots met multifocale trajecten. Er wordt niet aangegeven wanneer deze trajecten worden geëvalueerd en welke criteria en tijdsplanning worden gehanteerd. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat er verder wordt ingezet op het ontwikkelen van multifocale trajecten.

**Advies:**

Geef concreet aan wanneer er een evaluatie plaatsvindt, welke criteria worden gehanteerd en hoe wordt omgegaan met de uitkomsten van de evaluatie.

**11. Inrichting beschermingstafels**

De taken en bevoegdheden van de deelnemers aan de beschermingstafels staan niet nader uitgewerkt. Gezien de centrale rol die de beschermingstafels krijgen in bescherming van de veiligheid van de jongere is het van belang om hier snel duidelijkheid in te verschaffen. De beperkte rol van Bureau Jeugdzorg Noord Holland (met de mogelijkheid dat deze organisatie op termijn geheel verdwijnt) roept de vraag op of zij wel een rol moeten c.q. kunnen vervullen in de beschermingstafels. Verder zou de politie ook een (adviserende) rol kunnen spelen in de beschermingstafels.

**Advies:**

Neem in de nota een aparte paragraaf op waarin de taken en bevoegdheden van de leden van beschermingstafels nader worden uitgewerkt. Bekijk tevens of de gewenste partijen aan tafel zitten en of er aanvulling gewenst is met bijvoorbeeld een vertegenwoordiger van de politie.

## **E. Kwaliteit**

**12. Certificering**

De zorgaanbieders moeten in de toekomst gecertificeerd zijn. Er staat niet nader uitgewerkt wat de normen zijn van de certificering en wie bewaakt en toeziet op naleving.



**Advies:**

*Geef aan hoe de certificering wordt geregeld.*

**13. Klachtenregeling**

De zorgverlenende instellingen zijn verplicht een klachtenregeling in te stellen. Hoewel er veelal sprake is van een onafhankelijke klachtencommissie die de gang van zaken beoordeelt, betreft het toch een eigen oordeel. Ter aanvulling hierop kan een onafhankelijke externe beroepsmogelijkheid worden ingesteld, eventueel in combinatie met een vorm van mediation. De mogelijkheden daartoe dienen nader te worden onderzocht.

**Advies:**

*Onderzoek de mogelijkheden voor het instellen van een onafhankelijke beroepsmogelijkheid voor cliënten die zich niet kunnen vinden in het oordeel over hun klacht via de klachtenregeling van de betreffende instelling.*

## **F. Financiering**

**14. Bekostigingsmodel (SVJ p. 36/37)**

Er wordt geen duidelijkheid verschaft over het bekostigingsmodel dat wordt gehanteerd (gesubsidieerd, openbare aanbesteding of een raamcontract). De Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd beschouwt het als een risico als daar niet snel duidelijkheid over wordt gegeven. Daarbij moet ook gekeken worden hoe wordt omgegaan met zogenaamde 'preferred suppliers'.

**Advies:**

*Maak op korte termijn een keuze voor een bekostigingsmode. Hanteer daarbij het uitgangspunt dat continuïteit betaalbaarheid van goede zorg voor de cliënten voorop dient te staan.*

**15. Frictiekosten (SVJ p. 36/37)**

Er is nog veel onduidelijk over de frictiekosten. Die duidelijkheid dient zo spoedig mogelijk te worden verkregen gezien de risico's die deze kosten hebben voor de continuïteit van de zorg. Ook de Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd wijst hierop in haar eindrapportage over de transitie arrangementen.

**Advies:**

*Stel een werkgroep in die voor het einde van het jaar een overzicht levert over de frictiekosten voor het meest ongunstige scenario.*

## **G. Risico's transitietraject**

**16. Onzekerheid producten (SVJ p. 4; TZvJ p. 8)**

Er is onzekerheid over de producten die overkomen uit de AWBZ. Het gaat om alle functies uit de AWBZ op de grondslag verstandelijk beperking jeugdigen tot 18 jaar, het zorgzwaartepakket (ZZP) en extramurale behandeling voor jeugdigen met somatische klachten of lichamelijke of zintuiglijke handicap. Duidelijkheid hierover wordt pas verwacht in de meicirculaire 2014. Dit creëert onzekerheid in de tussenliggende periode.

**Advies:**

*Geef op korte termijn duidelijkheid over de wijze waarop de regelingen in de jeugdzorg worden ingepast.*

**17. Overgang jeugd naar volwassenenzorg (SVJ p. 11)**

In de nota wordt geconstateerd dat er sprake is van een overgang van jeugdzorg (tot 18 jaar) naar volwassenenzorg. Er wordt voorgesteld om daarover goede afspraken te maken om jeugdigen ook na 18 jaar de ondersteuning te bieden waar zij recht op hebben. Dit voornemen wordt verder niet concreet gemaakt.

**Advies:**

*Geef een duidelijk tijdpad aan waarbinnen de afspraken worden gerealiseerd en op welke ondersteuning deze betrekking hebben. Definieer de leeftijdsgroep bijvoorbeeld van 18 tot 23 jaar.*

**18. Vermindering capaciteit crisisopvang (SVJ p. 40; TZvJ p. 24)**

De 24-uurscapaciteit voor crisisopvang wordt met 16 plaatsen verminderd. Er worden maatregelen genomen om dit te ondervangen. De vraag rijst echter of dit toereikend is. Zeker in het licht van het uitgangspunt dat problemen zoveel mogelijk eerst binnen eigen kring moeten worden opgelost. Dit zou ertoe kunnen leiden dat zich eerder crises voordoen.

**Advies:**

*Geef een nadere toelichting op het voornemen om de crisisopvang te beperken en geef concreet aan hoe een mogelijke toenemende vraag naar crisisopvang wordt opvangen.*

**19. Continuïteit zorginfrastructuur (SVJ p. 28/30)**

Er is sprake van een overgangsperiode waarin taken en bevoegdheden van instellingen worden verminderd en/of afgebouwd. De medewerkers van deze instellingen hebben weinig toekomstperspectief bij hun huidige werkgever. Dit kan ertoe leiden dat zich een versnelde uitstroom van personeel gaat voordoen waardoor de instellingen niet of onvoldoende in staat zijn hun taken tot het laatste moment goed te kunnen blijven uitvoeren. Dit zou zich bijvoorbeeld voor kunnen gaan doen bij Bureau Jeugdzorg Noord-Holland

**Advies:**

*Maak met de instellingen een plan waarin maatregelen worden genomen dat de instellingen hun taken naar behoren kunnen blijven uitvoeren, zodat op die wijze continuïteit in kennis en ervaring gegarandeerd is.*



## **H. Overige punten**

### **20. Monitoring**

Er ontbreekt een hoofdstuk waarin wordt aangegeven hoe en op welke wijze inhoudelijk en financieel de voortgang van de transitie wordt bewaakt. Dit is wel van groot belang. Cliënten kunnen tussen wal en schip terecht komen. De kosten kunnen negatief uitpakken en daarmee de kwaliteit en continuïteit van de zorg in gevaar brengen.

**Advies:**

*Neem een apart hoofdstuk op over de inhoudelijke en financiële monitoring van het transitietraject, met daarin opgenomen welke resultaten worden behaald*

### **21. Communicatie**

Veel Haarlemmers zijn zich nog niet voldoende bewust van de grote veranderingen in de jeugdzorg. Uit cliëntenorganisaties komen daarbij signalen dat zich zorgen maken over wat er gebeurt met individuele dossiers en de rol van vrijwilligers ten aanzien van professionele hulp en indicatiestelling. In het beleidskader wordt geen expliciete aandacht besteed aan de wijze waarop de gemeente haar burgers hierover gaat informeren.

**Advies:**

*Neem een aparte paragraaf op over de wijze waarop de burgers worden geïnformeerd over de veranderingen in de jeugdzorg en reserveer hiervoor een budget.*

## Concept advies Beleidskeuzenota Participatiewet Haarlem en Zandvoort

### Algemeen

Deze nota is voor Haarlem en Zandvoort geschreven. De uitgangspunten en aanpak van beide gemeenten verschilt hier en daar op onderdelen. Vraag is of deze minimale verschillen in aanpak niet gelijk kunnen worden getrokken. Dat verhoogt de werkbaarheid en de samenwerking.

Naar onze mening ontbreekt nog een hoofdstuk over communicatie. Ook voor deze transitie geldt er zijn veel veranderingen op komst en dat zal herhaaldelijk op een heldere manier moeten worden gecommuniceerd.

Gezien de positie van (jonge) allochtonen op de arbeidsmarkt, adviseren we om in de nota extra aandacht te besteden aan deze groep met een aantoonbare grote achterstand op de arbeidsmarkt.

**Advies 1: trek de minimale verschillen in werkwijze en uitgangspunten tussen Haarlem en Zandvoort gelijk.**

**Advies 2: zorg voor een goed communicatieplan**

**Advies 3: geef extra aandacht in de nota aan de positie van (jonge) allochtonen.**

## Het advies per pagina of hoofdstuk

### Inleiding

#### **Proces Participatiewet en onzekerheden Pagina 3: Eerste bullit**

Het proces bij de Werkkamers verloopt stroperig omdat de betrokken partijen [te] veel aan eigen standpunten en belangen vasthouden.

**Advies 4: dring bij de Werkkamers aan op snelle overeenstemming aangezien de Participatiewet op 1 januari 2015 moet ingaan.**

#### **Pagina 4, 8<sup>e</sup> regel; redactioneel**

Hier wordt voorspeld dat op termijn een tekort aan arbeid zal ontstaan door demografische ontwikkelingen. Hier moet staan een tekort aan werknemers.

**Advies 5: tekst conform aanpassen**

### **Hoofdstuk 1 Participatiewet en de landelijke kaders**

#### **Wsw en beschut werken pag. 6**

Hier wordt geconstateerd dat ivm de sterfhuisconstructie het budget gebaseerd op 100.000 mensen wordt teruggebracht tot 30.000 beschutte werkplekken. Deze budgetten zijn afgestemd op 100% van het Wettelijk Minimum Loon. Praktijk is echter dat deze mensen veelal 130% van het WML verdienen. Dat vergroot het probleem dat door de efficiencykorting toch al ontstaat. Het lijkt verstandig om dit aan te geven in de nota en mee te begroten.



# PARTICIPATIERAAD HAARLEM

Advies 6: houd rekening in de begroting met 130% van het WML waarmee gerekend moet worden

## 35 Arbeidsmarktregio's pag. 6

Advies 7: geef duidelijk aan wat de taken, samenstelling, werkwijze en bevoegdheden zijn van het Werkplein en Werkbedrijf.

## Baangaranties en quotum pag. 7

Hier wordt aangegeven dat, als werkgevers er in 2014 niet in slagen om extra banen te realiseren voor mensen met een arbeidsbeperking er m.i.v. 2015 een wettelijk quotum wordt vastgesteld. Het percentage dat in 2014 vrijwillig door werkgevers gerealiseerd moet worden bedraagt 5%. Goed om als doelstelling te noemen in de nota. Dat verhoogt de duidelijkheid.

Advies 8: Geef aan dat de 125.000 banen tot 2026 gefaseerd [evenredig over de jaren verdeeld] beschikbaar komen. Neem het percentage van 5% op bij dit hoofdstuk als doelstelling voor de werkgevers.

## Wetsvoorstellen in voorbereiding met gevolgen voor de WWB pag.7

Geef aan bij het item over de "kostendelersnorm", dat iedereen binnen de woning wel het recht op een uitkering houdt.

In deze paragraaf wordt gesproken over de ontwikkeling van een wetsvoorstel waarin het aantal kindregelingen fors wordt teruggebracht en dat dit consequenties heeft voor de hoogte van de bijstandsnorm voor alleenstaande ouders. Geef voor de duidelijkheid aan wat de kindregelingen nu zijn.

Advies 9: geef aan dat binnen de woning ieder het recht houdt op een uitkering.

Advies 10: geef een overzicht van de huidige kindregelingen

## Hoofdstuk 2 Uitgangspunten en huidige WWB beleid Haarlem en Zandvoort

### Aan de Poort Haarlem pag. 8

Besteed bij de bemiddeling aandacht aan ervaring en opleidingsniveau. Niemand, ook de samenleving niet, wordt beter van een "ingenieur op de tram". Geef aan dat de transitie in het sociaal domein en de bezuinigingen in die zin wel kansen bieden op interessante banen/klussen.

### 3<sup>e</sup> bullit (pag. 8)

Geef concreet aan hoe die extra aandacht voor het oplossen van de jeugdwerkloosheid vorm krijgt. Besteed ook hier een regel aan de specifieke positie van werkloze allochtone jongeren.

Advies 11: houd rekening bij bemiddeling met ervaring en opleidingsniveau.

Advies 12: maak de extra aandacht concreet en m.n. voor allochtone jongeren.

# PARTICIPATIERAADHAARLEM

## **Bemiddeling naar werk (pag. 9)**

Verwijzing van klanten naar partners in het sociaal domein is prima, maar als het niet zonder begeleiding lukt, zal begeleiding worden ingezet. Ontwikkel een klantvolgsysteem, zodat mensen niet ongewild tussen de wal en het schip vallen.

**Advies 13:** ontwikkel een klantvolgsysteem voor mensen die worden verwezen naar partners in het sociaal domein om indien nodig klanten te begeleiden naar werk binnen het sociaal domein.

## **Regionale Werkgeversdienstverlening (pag. 10)**

Hier wordt gesproken over investeringen in de aanpak om de regionale economie te stimuleren. Wij zijn benieuwd op welke maatregelen wordt bedoeld en naar de effecten.

## **Hoofdstuk 3 Doorgaan op de huidige koers**

### **Doelstellingen en uitgangspunten Haarlem en Zandvoort (pag. 10 en 11)**

Het lijkt ons goed en positief om een vorm van een beloningssysteem op te zetten voor die mensen die heel zelfredzaam zich inzetten in het sociale domein in afwachting van betaald werk. Te denken valt aan het aanbieden van korte trainingen/opleidingen of een uitnodiging om deel te nemen aan een conferentie of congres.

**Advies 14:** bedenk een beloningssysteem voor mensen zonder baan die zich inzetten binnen het sociaal domein.

## **Hoofdstuk 4 Haarlem en Zandvoort 1 januari 2015 gereed voor de invoering van de Participatiewet**

### **Bullit 3 (pag. 13)**

Hier staat o.a. dat formulieren en documenten aangepast moeten zijn. De Participatieraad biedt aan actief mee te willen lezen om op die manier de leesbaarheid van het nieuwe materiaal te beoordelen

**Advies 15:** Leg formulieren en documenten bedoeld voor het publiek voor aan de Participatieraad om de leesbaarheid te bevorderen.

## **Hoofdstuk 5 Nieuwe doelgroepen: Wajong en WSW**

### **Wajong Keuze 1 en 2 (pag.16)**

Wat betreft de keuze tussen voorstel 1 en 2 het volgende: het belangrijkste criterium is: komen deze mensen aan de slag en kan deze groep meedraaien in de groep van 100.000 arbeidsplaatsen genoemd in het Sociaal Akkoord.

Als dat zo is, lijkt de keuze tussen 1 en 2 wat geforceerd en stellen wij voor met de werkwijze 1 aan de slag te gaan; mocht blijken dat dit niet werkt, kan altijd nog de expertise van het UWV worden ingekocht.

**Advies 16:** ga eerst aan de slag met werkwijze 1 en volg dat kritisch op de effecten.

# PARTICIPATIERAADHAARLEM

## Toekomst scenario's Paswerk (pag.17)

Advies 17: betrek de Participatieraad bij de keuze tussen de verschillende scenario's met een advies-aanvraag.

## Hoofdstuk 6 werkplein Haarlem in het kader van de Participatiewet

Over de nieuwe inrichting van het werkplein Haarlem nemen wij de suggestie over van de voormalige SoZaWe raad: richt een plaats in op het werkplein voor de cliëntenraad van het UWV, zodat die makkelijk vindbaar en bereikbaar is voor cliënten. De gemeente Haarlem maakt op die manier zichtbaar hoe belangrijk zij cliëntenparticipatie vindt.

Advies 18: geef de cliëntenraad een fysieke plaats op het Werkplein.

## Hoofdstuk 7 Op weg naar werk

### Social Return on investment (pag. 21)

Wat houdt de intensivering van de gemeente Haarlem in? In de nota werk zou dit nog ingevuld worden.

Advies 19: geef invulling aan het instrument intensivering en leg dat ter advisering voor aan de Participatieraad.

Instrumenten Participatie worden nader uitgewerkt, zodra wetgeving is vastgesteld

advies 20: wacht niet met uitwerking tot er meer bekend is: het gaat om trainingen, werken met behoud van uitkering, loonkostensubsidies e.d. Voor meer info kan geïnformeerd worden bij DiVoZa.

## Hoofdstuk 8 Tegenprestatie

Er wordt aangegeven dat er geen verdringing van bestaand/regulier werk zal zijn. Wij zijn benieuwd naar de uitwerking hiervan. Omdat in deze periode waarin veel wordt bezuinigd, dit bijna onvermijdelijk lijkt.

Advies 21: leg uitwerking, vermijden van verdringing van regulier werk voor aan de Participatieraad ter advisering.

## Hoofdstuk 9 ICT

De Participatieraad heeft begrepen dat de verschillende ICT systemen in Haarlem en Zandvoort worden aangepast aan de nieuwe situatie. Het is vooralsnog niet de bedoeling om tot één ICT systeem te komen.

Advies 22: een goede monitoring is van wezenlijk belang. In de toekomst is het wellicht wenselijk om naar één ICT systeem te streven



# PARTICIPATIERAADHAARLEM

## Hoofdstukken 10.2 Financiën

### Risico's en keuzes (pag. 27)

Bij beide gemeenten is sprake - in meerdere of mindere mate - van gesubsidieerde arbeidsplaatsen. Deze regelingen zijn door het Rijk al jaren geleden afgeschaft omdat het doel, doorstroming naar een reguliere baan, niet werd behaald. Enkele gemeentes hebben deze subsidiëring zelf overgenomen en gecontinueerd.

*Advies 23: bouw deze banen af, zet het budget in voor de opbouw van reserves om risico's te beheersen.*